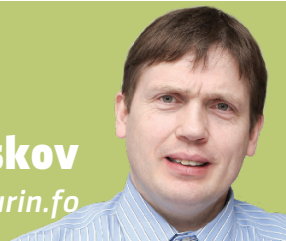

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

FRÆLS UNDIR GRUNDLÓG DANA

Vit kunnu geva Høgna Hoydal rætt í, at best hevði verið, um føroyska fólkið varð spurt á sinni, um vit tóku undir við donsku grundlógini ella ikki. Í grein í gjár spyr fullveldisstríðsmaðurin mikli, hvussu tað ber til, at danski grundlógardagurin verður hildin í Føroyum, eins og var hann ein hátíðardagur.

Høgna Hoydal, sum er tann einasti í føroysku politisku skipanini á tingi og í landsstýri, sum hevur skrivað undir uppá at heiðra og æra donsku grundlógina sum fólkatingsmaður, sigur, at danska grundlógin, sum fyri danir var frælsisbrævið mikla, fyri føroyska fólkið gjørdist tað øvugta. Altso danska grundlógin er ófrælsisbrævið hjá føroyingum.

Danska grundlógin fær skuldina fyri, at føroyingar liva í ófrælsi.

Í politikki kann man siga so nógv. Og man kann loyva sær so nógv. Men politikkur og politiska skipanin er ein mynd av fólkinum. Vit fáa tað løgting og tað landsstýrið, sum vit hava valt. Føroyingar hava – síðani vit sluppu at endurstovna løgtingið, brúkt tað mesta av tíðini at diskutera júst tað sama, sum Høgna Hoydal og Tjóðveldi gera. Um vit skulu vera í ófrælsi saman við Danmark, ella skipa okkum sum fullveldi – ella republikk, sum ein harðmæltur tjóðveldismaður plagar at rópa um.

Men tað hava vit ikki valt. Tá lagaliga lótan hevur verið – og fólkið hevur valt sjálvstýris- ella fullveldis-

isflokkar í meiriluta á ting, so hevur tað kortini ikki riggað. Vit kundu ímyndað okkum, at tá hesi flokkar endiliga høvdu meirilutan, so tóku teir av. Men har kom altíð okkurt annað í vegin. Møguleikin var í 1946, undir sjálvstýrislandsstýrinum frá 1963-67 og undir fullveldislandsstýrinum um aldamótið.

Vit kunnu altíð diskutera um orsøkirnar til, at tað miseyðnaðist. Sagt verður, at danska imperialismen koldømdi fólkaáviljan í 1946. Kanska tað var so. Men fólkið valdi so ikki loysingarflokkarnar í meiriluta á tingi í 1946. Sjálvstýrislandsstýrið varð kallað klandurslandsstýrið, og seinasti møguleikin – undir fullveldislandsstýrinum, varð endaliga

bumbaður niður og norður, tá næstformaður Tjóðveldisflokksins legði Anfinn Kallsberg og Jørgen Niclasen undir at stjála.

Øll hava ikki somu hugsjón um frælsi, sum Høgna Hoydal. Tí kenna flestu føroyingar seg frælsar undir donsku grundlógini, hóast tilgogdin í sínari tíð kanska ikki var so demokratisk, sum hon átti at verið. Men harfyri hava vit sum tjóð, sum fólk, við landsstýri og løgtingi og fólkatingsmonnum góðtikið hesa skipan við at virka undir henni.

Vit kundu eisini havt eina fólkaatkvøðu fyri ella ímóti donsku grundlógini – og sæð, hvussu leikur fór...

Øll okkara politiska skipan hevur virkað undir grundlógini

Costa del Klaksvík

Sum vit nevndu í oddagreinini fríggjadagin, so saknaðu vit í øllum hesum arkitektakappingum og hugskotum at síggja, hvussu vit skapa hugnalig býarrúm í vanligum føroyskum veðri. Tað vil siga í keðiligum veðri.

Tað skertst ikki burt, at veðrið flestu dagar er tað, vit kunnu kalla ófantaligt. Tí er tað eitt sindur misvísandi, at arkitektar altíð vísa myndir í fagra staðir.

Og tað ber prís, tá vinn-

arauppskotið í Klaksvík sum annars sær rættiliga spennandi út er myndprýtt við parasollum og baðandi fólki á hvítum sandi í Klaksvík.

Fordómar ella ikki. Slíkt veður fáa vit ikki í Klaksvík ella fyri tað nakra aðrastaðni her á landi, at tað ber til vaða upp undir bringu á eini føroyskari strond. Tilgjørda myndin úr Klaksvík vísir okkum, hvussu tað í øllum førum ikki verður!

Seinastu árin eru nógv fólk vordin havsvimjarar. Hetta er eitt ítriv, ið tekur dik á seg. Men hyggið eftir teimum, sum loypa á bláman: 10-20 sekund, so tey uppi aftur, og so er dagsins svimjútúrur liðugur. Kalt og lekkurt, siga tey. Men harfrá og til Costa del Klaksvík tað man vera at taka í so rívan til...

Siga vit hurrá fyri ófrælsinum?

HØGNA HOYDAL
KJAK Á SÍÐU 19

Góðan grundlógardag

EDMUND JOENSEN
KJAK Á SÍÐU 19

Lisið á facebook

Finnur Koba Eg og mín persónligi coach/stylistur, Rúni Friis Kjær, skatta mótaðýpið til nýggju tíðindasendingina í sjónvarpinum í summar. Húðin skal fáa sólviðgerð, hárið skal av; men eftir tógvið stríð eydnaðist mær at yvirtala stylistin at lata yvirskeggið fáa frið at vaksa seg sterkt til 29. juni, tá fyrsta fríggjakvøldssendingin verður á skíggjanum. Phew!

– Ja, okkurt hava tey tíð til í sjónvarpinum, hóast tey ikki at tíð at gera tíðindi í summar...

Nýggjur ljóðbókalisti

Við jøvnum millumbilum gevur Býarbókasavnið í Havn út ljóðbókalista, og nú er 2012-útgávan komin. Ljóðbókur eru bókur, sum eru lisnar inn á band, fløgu ella mp3. Tær geva móguleika at lesa bókmentir, hóast umstøður ella stundir ikki eru at seta seg niður við eini vanligari bók. Allir lánarar kunnu

læna ljóðbókur.

Ljóðbókalistin er ein lítill bók við yvirliti yvir allar tær ljóðbókur, sum Býarbókasavnið eigur í lótu, men hvønn mánað koma fleiri titlar afturat. Listin er ókeypis og fæst á Býarbókasavninum í Havn. Eisini er hann teldutøkur á www.bbs.fo.